

Sygn. akt VIII Pz 20/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Pierzycka -Pająk

Sędziowie: SSO Jolanta Łanowy (spraw.)

SSO Grażyna Łazowska

po rozpoznaniu sprawy 28 kwietnia 2014 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie E. G.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

o odszkodowanie

na skutek zażalenia pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

na postanowienie zawarte w punkcie 3 wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 14 stycznia 2014 *sygn. akt* IV P 399/13

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Maria Pierzycka-Pająk (-) SSO Jolanta Łanowy

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. Akt VIII Pz 20/14

UZASADNIENIE

Powódka w pozwie skierowanym przeciwko pozwanemu (...) sp. z o.o. w L. domagała się kwoty 25.600 zł tytułem utraty wynagrodzenia w związku z niezgodnym z prawem wypowiedzeniem umowy o pracę.

Następnie w piśmie procesowym z dnia 8.10.2013r. zmieniła żądanie i wniosła o zasądzenie od pozwanej kwoty 4.500 zł tytułem odszkodowania za wypowiedzenie umowy o pracę z naruszeniem przepisów, w pozostałym zakresie cofnęła powództwo.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa, umorzenia postępowania w części dotyczącej cofniętego pozwu i zasądzenia kosztów procesu od całości zgłoszonego roszczenia, w tym w zakresie cofniętego powództwa.

W dniu 10 stycznia 2014r. powódka wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych powołując się na trudną sytuację materialną w tym utratę źródła dochodu, wskazała, że pobiera zasiłek dla bezrobotnych, a jej mąż także stracił pracę z dniem 31.12.2013r. i obecnie ubiega się o świadczenie rehabilitacyjne. Dochód rodziny w dacie złożenia wniosku i oświadczenia powódki o sytuacji rodzinnej materialnej i dochodach wynosił ok. 1.600 zł.

Wyrokiem z dnia 14 stycznia 2014r. sygn. IVP 399/13 – Sąd Rejonowy w Zabrze w o w punkcie 1. oddalił powództwo o zasądzenie odszkodowania w kwocie 4.500 zł (cztery tysiące pięćset złotych); w punkcie 2 - umarzył postępowanie w pozostałym zakresie; i w punkcie 3 – odstąpił od obciążania powódki kosztami procesu.

W części uzasadnienia dotyczącej rozstrzygnięcia w punkcie 3 wyroku, Sąd Rejonowy wskazał, iż odstąpił od obciążenia powódki kosztami procesu mając na uwadze jej sytuację materialną, a mianowicie iż utrata pracy spowodowała utratę źródła dochodu.

Zażalenie na postanowienie zawarte w punkcie 3 wyroku wniosła strona pozwana. Wniosła o jego zmianę i zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania obejmujących koszty reprezentacji pozwanej w kwocie 2250 zł., ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i zasądzenie od powódki kosztów postępowania zażaleniowego wg norm przepisanych.

Zarzucała naruszenie następujących przepisów prawa :

- art. 98 i 99 kpc w zw. z par. 6 kpt 3 w zw. z par. 11 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... poprzez pominięcie tego przepisu i nie zasądzenie od powódki kosztów zastępstwa pozwanej,

- art. 102 kpc poprzez jego błędne zastosowanie i bezzasadne na jego podstawie zwolnienie powódki z całości kosztów procesu,

- art. 203 par. 2 kpc poprzez jego pominięcie,

- art. 328 par. 2 kpc poprzez jego pominięcie i nie wyjaśnienie dostateczne powodów zwolnienia powódki od kosztów procesu w całości,

- art. 233 par. 1 i 2 kpc poprzez dokonanie błędnych ustaleń faktycznych, na podstawie których Sąd Rejonowy uznał powódkę za osobę ubogą,

- pominięcie pisma pełnomocnika pozwanej z dnia 8.01.20-124r.

Sąd Okręgowy W Gliwicach Wydział VIII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Zażalenie pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny stanu faktycznego, wskazując właściwą podstawę prawną rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu w tym zastępstwa procesowego i uzasadnił motywy jakie legły u podstaw tego rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze wynik procesu powódka winna była co do zasady pokryć koszty przeciwnikowi procesowemu zgodnie z zasadą określoną w art. 98 i 99 kpc. Jednakże w ocenie Sądu Okręgowego słusznie uznał, Sąd I instancji, iż w sprawie zaistniały okoliczności do zastosowania art. 102 kpc.

Zgodnie z normą art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może odstąpić od obciążania strony przegrywającej kosztami procesu. Przepis ten umożliwia sądom w toku rozpoznawanych spraw dokonania wszechstronnej zasadności żądań stron również odnośnie kosztów procesu. W tym też zakresie sądy posiadają swobodę kształtowania orzeczeń o kosztach procesu, a więc i kosztach zastępstwa procesowego, samodzielnie

decydują czy na gruncie konkretnej sprawy zachodzą owe "szczególne okoliczności" o jakich mowa w powoływanym wyżej przepisie.

Przy podejmowaniu tychże decyzji sądy winny kierować się ogólną zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, nie tracąc jednocześnie z pola widzenia zasad słuszności, jakie mogą przemawiać za częściowym, a nawet całkowitym zwolnieniem z obowiązku ponoszenia kosztów procesu strony przegrywającej.

Zacytowany wyżej przepis art. 102 k.p.c. urzeczywistnia zasadę słuszności i jako wyjątkowy, stanowiący wyłom w zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu - nie podlega wykładni rozszerzającej i wyklucza uogólnianie, a może być stosowany jedynie w zależności od konkretnego wypadku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 października 1976r. sygn. IV Pz 61/76, LEX nr 7856, postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1981r. sygn. IV Pz 11/81, LEX nr 8307).

Należy zaznaczyć, że ustawodawca nie przewidział w zakresie postępowania odrębnego jakim jest postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy, żadnych przepisów szczególnych dotyczących zwrotu kosztów zastępstwa procesowego strony przeciwnej, gdy stroną przegrywającą jest pracownik. Pracodawca, czy też inny podmiot pozwany przez pracownika ma bowiem pełne prawo do reprezentacji przez profesjonalnego pełnomocnika, a ten z kolei do stosowanego wynagrodzenia z tego tytułu. Brak jest normatywnej podstawy szczególnego uprzywilejowania pracownika w przypadku, gdy jest on stroną przegrywającą proces.

Z istoty zaś każdego postępowania procesowego wynika jego sporność i zwykle niepewność rozstrzygnięcia. Strona przed wytoczeniem powództwa obowiązana jest wszechstronnie rozważyć, czy przysługuje jej dochodzone roszczenie, od kogo może żądać jego zaspokojenia i w jakiej wysokości. Proces bowiem ze swej istoty zmierza do zrealizowania rzeczywiście przysługującej powodowi wierzytelności w drodze przymusu państwowego i to przez osobę rzeczywiście zobowiązaną do jej zaspokojenia. Wytaczania powództwa bez dostatecznego rozważenia, czy i która z tych osób jest w rzeczywistości dłużnikiem, powoduje zbędne zaangażowanie strony pozwanej procesem sądowym i konieczność poniesienia kosztów podjętej obrony (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 17 stycznia 2007r., sygn. akt I Acz 27/07). Również subiektywne przekonanie o słuszności żądania nie jest z pewnością okolicznością całkowicie wyłączającą odpowiedzialność za skutek procesu. W przeciwnym razie określone w art. 102 k.p.c. pełne zwolnienie od poniesienia kosztów procesu, miałyby zastosowanie w każdej sprawie, w której powództwo zostałoby oddalone. Jest rzeczą oczywistą, iż każda strona wnosząca pozew jest przekonana o słuszności swojego roszczenia i konieczności wystąpienia do Sądu.

W okoliczności niniejszej sprawy wskazać jednak należy, iż Sąd Rejonowy słusznie uznał, aczkolwiek dość skąpo uzasadnił, iż w sprawie miały miejsce szczególne okoliczności uzasadniające odstępianie od obciążenia powódki kosztami procesu w całości i uznanie powódki za osobę ubogą.

Jak wynika z oświadczenia o sytuacji rodzinnej, materialnej i dochodach złożonego przez powódkę do wniosku o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych, nie posiada ona żadnego majątku, prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie z mężem. Dochód rodziny stanowi zasiłek dla bezrobotnych i dochód z umowy o pracę męża powódki w kwocie około 1.000 zł, który jak wynika z jej oświadczenia, nie jest stałym dochodem, gdyż jej mąż utracił pracę i stara się o świadczenie rehabilitacyjne. Zaś podstawowe wydatki rodziny, bez wyżywienia wynoszą kwotę około 1.000 zł. Można zatem uznać, iż sytuacja materialna powódki nie jest dobra, powódka utraciła źródło dochodu, a jej rodzina funkcjonuje w warunkach minimum socjalnego.

Wskazać także należy, iż powódka była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, ale zważywszy na przedmiot sprawy, dopiero na skutek przeprowadzonego postępowania dowodowego w całości Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż pozew jest spóźniony, Stąd też strona powodowa mogła być przekonana o słuszności powództwa.

Reasumując, z wyżej wskazanych względów zażalenie pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zarzuty skarżącej nie są uzasadnione. Dlatego na mocy art. 397 par. 2 kpc w zw. z art. 385 kpc orzeczono jak w sentencji.

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Maria Pierzycka-Pająk (-) SSO Jolanta Łanowy

Sędzia Przewodniczący Sędzia